

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunei Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Iosif din Arimatea.

Iosif din Arimatea, un jidov cu mare trecere înaintea conaționalilor săi și membru în marele sfat, numit sinedriu, după moartea lui Isus se duce la Pilat ca să ceară trupul, pentru a-l înmormânta cinstit.

Atunci, când pe Isus Hristos L-au restignit pe cruce pentru învățăturile Lui; atunci când toți mai marii poporului jidovesc se făleau, că L'au ucis pe Acela care le strica somnul cu învățăturile sale, prin care sbiciuia nedreptatea, lăcomia și îngâmfarea, nu era mic lucru, ca un ovreu de frunte să cuteze a-i face înmormântare cinstită lui Isus.

Între starea noastră de azi și între starea patimilor aceloră, cari i-au rămas credincioși lui Isus și după moarte, este destul de multă asemănare.

Avem o biserică, ce-i drept pătașe din Biserica întemeiată de Dl. Hristos, cea întinsă peste întreaga față a pământului, dar mică numericește între hotarele acestei țări. Avem, noi fiii acestei biserici, concetățeni, membri în marile sfaturi ale Țării. Această Biserică însă nu este binevăzută de către cei mulți și tari — precum Hristos și învățăcei Lui n'au fost binevăzuți — pentru că și această Biserică le turbură somnul multora dintre ceice nu vreau să cunoască

drumul dreptății arătat de legea lui Dumnezeu. Această Biserică este persecutată și expusă batjocurii, tuturor fariseilor și cărturarilor cari îmbrăcând haina unui naționalism mincinos, ne acuză, că n'am fi „destul de români,” că „răspândim ură,” că nu le primim manifestările de „dragoste frățească,” pentru a fi una.

Această Biserică, a lui Hristos, învață însă că totatât de mult să ținem la unitatea întru Domnul cași la cea de neam; că dragostea de frate nu plătește nimic, dacă nu este întemeiată pe dragostea de Dumnezeu; că Țara tocmai, trebuie să sprijinească drepturile noastre de a ne închina dupăcum am învățat dela părinții noștri; că întreg Neamul Românesc este în rătăcire când nu se întoarce înapoi la legăturile de dragoste și ascultare față de aceea credință de care ne leagă nu numai limba și sângele dar și începuturile creștinismului nostru.

Și când aceste nizuințe ale Bisericii noastre sunt luate în bătaie de joc, de către ceice n'au nici un fel de credință; când ea însăși în trupul Neamului Nostru, pe care l'a trezit din întunec și moarte, este socotită ca nimica, ca inexistentă, aproape ca bisericile streinilor: ne întrebăm dacă nu este și la noi un Iosif de Arimatea, care va avea cu-

rajul să se prezinte înaintea Domnitorilor zilei să ceară ca să i se dea și Bisericii noastre dreptatea și cinstea care i se cuvine pentru trecutul, pentru prezentul și pentru viitorul ei în viața acestui neam, sortit pentru ceva mai bun, decât vecinice hărțuiri, neînțelegeri și suferințe?

Dreptatea.

Se spune, că dreptatea nu e din lumea aceasta. Nu o putem afla pe pământ și nici nu o căutăm. Nu putem să judecăm drept, căci la judecarea unui fapt ar trebui să cunoaștem antecedentele și motivele faptului, ar trebui să știm cauza și noi nu putem ști numai efectele, numai urmările. Și dacă câteodată suntem în stare ca să cunoaștem adevărul, nu îl putem comunica altora, căci cum spune proverbul: „Dreptatea umblă cu capul spart.”

Însă e cert că dreptatea normă evidentă, și veșnic valoroasă și noi trebuie să ne năzuim, că în viața noastră și a altora să-o realizăm. Isus, Regele nostru, e un Rege drept și cine îl urmează trebuie să-i fie asemenea. Când persistăm în nedreptățile noastre, nu suntem supușii, urmașii, și moștenitorii Regelui nostru. Dar ca să fim oameni drepti sunt necesare: *renunțarea la prejudecăți, calmul și abnegațiunea.*

Prejudecățile mult ne împiedecă ca să fim drepti. Câte lucruri rele ținem de bune, numai în urma prejudiciilor noastre! Ne hrănim cu lucruri desguștătoare și nesănătoase, numai pentru că credem că sunt elegante și la modă. Hrana simplă și sănătoasă poate nici nu am gustat-o, și declarăm că nu e bună. Copiii zilei de azi, excelează în privința aceasta în prejudecăți. Nu gustă multe mâncări pentru că nu le place culoarea sau forma lor, sau pentru că un alt copil le-a spus că acele nu sunt bune.

Cum suntem cu hrana trupească a noastră, așa e și cu cea sufletească. Lecturile noastre le alegem conform prejudecăților noastre. Și interesant, că și prejudecățile aceste s' au schimbat. Cu 30—40 ani mai înainte multe cărți bune nu s' au citit, fiindcă au fost considerate, deși nu au fost de imorale. Azi ce seamănă cu ceva scris, cu meditațiune,

cu morală nu ne trebuie. Și citim toate operele pornografiei internaționale și naționale. — deși simțul nostru sănătos, dăruit de bunul Dumnezeu protestează, — și conform prejudecăților noastre le găsim fermecătoare, — deși o voce internă le desaproabă. Și așa suntem și cu moda, cu croitori și croitorese. Plătim scump prejudecățile noastre, căci la un croitor sau croitorească necunoscută și estină nu ne adresăm ori cât de bine lucrează. Dacă noi credem, oricât de neintemeiată să fie credința noastră — că cineva lucrează cu gust și bine, acela poate să ne facă de râsul lumii, noi ne desfătăm în eleganța noastră închipuită și îl plătim generos în criza aceasta financiară.

Calmul este o condiție nelipsită a dreptății. Multe sentimente ne arată lucrurile diformate și într' adevăr ne iau capacitatea de a judeca drept. De aceea dacă simțim că ne stăpânește patima, mânia, iubirea sau ura, să nu judecăm, căci în judecata noastră nu vom fi drepti. Oamenii critică lucrurile și semenii lor așa de deosebit, căci sunt slăbăniți de diferite patime și nu cunosc precis faptele. Fără aceste defecte judecata lor despre lucruri și despre întâmplări ar fi uniformă, căci binele — între orice împrejurări și pentru oricine bine — rămâne și răul înaintea minții sănătoase și liberă tot ca rău apare. De aceea să nu pornim după judecățile altora, ci să ne căștigăm noi însine convingeri despre lucruri.

Dar, ca să putem fi drepti, trebuie să renunțăm la voința noastră rebelă, de câte ori ar acționa nedrept. De câteori am vrea să cornitem altuia nedreptate, de câteori pretindem pentru noi lucruri nemeritate, de câteori observăm o nedreptate făcându-se în interesul nostru, totdeauna trebuie să intervină simțul dreptății și să împiedece comiterea faptului nedrept. Dar la aceasta trebuie spirit de renunțare, de abnegațiune, care să ne spună că nu aceea e principal ca să se întâmple ce dorim, dar un lucru e important, ca nimeni să nu sufere nedreptăți.

De multeori vederea noastră mărginită nu ne arată lucrurile în adevărata lor culoare și noi nu știm că în cazul dat ce e drept și ce nedrept. Atunci să privim în Oglinda Dreptății, care este Fecioara Maria, să o consultăm pe ea, să ne gândim că ea ce ar fi făcut în situația noastră, și imediat vom ști ce trebuie să facem. De aceea să spunem adeseori: Oglinda dreptății, ragă-te pentru noi!

Dr. Irina Berinde.

Răsplătirea muierilor cuvioase.

Cât de bun este Isus Hristos față de aceia, cari Il ascultă, Il iubesc și urmează poruncilor Lui sfinte! Cum se nizuiește Domnul a răsplăti tot acel bine, ce îl facem din îndemnul evlaviei, ascultării și iubirei față de Dânsul!

După învierea din morți Isus arătându-se în prima dată muierilor mironosite, Le întâmpină cu cuvintele pline de gingășie: „Bucurați-vă!“ „Nu vă temeți!“ „Mergeți de vestiți lui Petru și celorlalți Apostoli învierea mea!“ Prin aceste cuvinte, Răscumpărătorul nostru, le răsplătește acestor cucernice muieri toată osteneala, răbdarea, suferințele, iubirea, credința și jertfa arătată față de Dânsul până la înviere.

Când patriarhul Noe era plutind cu corabia sa fragedă pe valurile tulburate a popoului, când de o parte valurile apei îngrozitoare amenințau corabia cu frângere, iar strigătul oamenilor muribunzi de din afară și răcnetul sălbatec al animalelor din lăuntrul bărcii umplea de spaimă familia lui, el — Noe — în acea temniță se simțea liniștit.

Cauza păcii și liniștirii sufletești a lui Noe a fost: iubirea, credința neclintită față de Dumnezeu și speranța mângâitoare, că după moartea sa trupească va fi viu sufletește, va putea să vadă pe Dumnezeu, care-i va răsplăti toate suferințele, frica și durerile suferite. Noe nu s'a înșelat în aceasta speranță, așa nici muierile mironosițe.

Fericit este acel neam, acel popor, în sânul căruia se află soții, mame, muieri și fete cuvioase, pentru că acel neam și popor progresează atât pe teren material cât și pe teren moral fiind înzestrate cu virtuțile învățături creștine.

Până când neamul nostru românesc a avut soții, mame și femei cucernice, până atunci viciile — păcatele — necurățeniei, a risipei, a înbuibării, a necredinței n'au fost lățite în sânul; nostru până când am avut soții fidele, mame devotate, până atunci am avut prunci riguroși și sănătoși și am avut vestminte naționale țesute de mâinile muierilor noastre harnice.

Până când mătășurile, fardurile, vopselele de pe fețe și de pe buze, rumenelile erau necunoscute, până atunci banii se foloseau în economia casnică.

Astăzi cu durere trebuie să constatăm, că de portul nostru național ni-e rușine; ori unde te întorci pe sate și la orașe, numai în mătășuri scumpe foșnitoare afli îmbrăcate muierile și fiicele de țărani și de domni; iar pentru ruina frumseții naturale și ca să fie mai evidențiate și văzute muierile și fetele noastre, se blojesc cu diferite vopsele otrăvitoare, cumpărate pe bani grei în detrimentul avutului național.

Muierilor cucernice le place curățenia în casele lor, țin ordonați, curățiți și spălați pe soții și pruncii lor, să îngrijesc cu toată evlavia cuvenită de curățenia, înfrumusețarea și înzestrarea s. Biserici cu diferite ornamente necesare, — azi în multe case domnește murdăria, vezi bărbații și copiii în vestminte nespălate iar în locașurile Domnului paianjenii și praful au un loc deosebit de stabil, pentru că muierilor și fetițelor noastre li-e rușine a curăți casa Domnului — sf. Biserică.

Cinste și laudă se cuvine acelor soții, mame, muieri și fetițe, cari urmând muierilor cuvioase — și mulțumită lui Dumnezeu, avem și de acestea în număr frumos, — cari se nizuesc a escela și a fi împodobite cu cele mai frumoase virtuți creștinești.

Deci „bucurați-vă“ voi muieri creștine și mergeți de vestiți bucuria inimei voastre tuturor, deoarece bucuria voastră este și a Bisericii, a neamului, a soțiilor și pruncilor noștri; voi împlinindu-vă datoria, ca răsplătă veți afla pacea și fericirea casei voastre și mântuirea sufletelor la care mântuire și fericire au ajuns și muierile mironosițe.

D. V.

În ziua de 8 Mai s'au deschis cursurile de pregătire pentru întâia mărturisire și cuminecare sub conducerea preoților dela parohie. Orele se țin Dumineca, Miercuri și Sâmbăta la 5 d. m. în școala parohială. Cursurile sunt cercetate de mulți copii, cari sunt doruici de a învăța cele de lipsă, ca să se poată mărturisi și cunineca cu vrednicie.

Calendarul Iulian — Calendarul Gregorian.

Anul este periodul de timp, de care are lipsă pământul ca să-și parcurgă drumul în jurul soarelui, anul tropic e timpul în care pământul ajunge din nou la ecvinocțiul de primăvară — când ziua este egală cu noaptea — în 21 Martie. Anul tropic are 365 zile, 5 oare, 48 minute și 46 secunde.

Romanii păgâni au calculat după anul albanez, care nu avea decât 304 zile în 10 luni. Acest calendar a fost în reapețite rânduri rectificat, mai în urmă de Iuliu Cesar, după el sa și numit calendar Iulian. După acest calendar anul este împărțit în $365\frac{1}{4}$ zile, așa încât trei ani comuni să aibă 365 zile iar al patrulea 366 zile. Anul așa întocmit de Iuliu Cesar, cu 365 zile și 6 oare ($\frac{1}{4}$ zi) e mai lung ca anul tropic, care, cum am văzut, nu are decât 365 zile, 5 oare, 48 minute și 46 secunde, va să zică e mai lung cu 11 minute și 14 secunde, ceea ce în 129 ani face o diferență de o zi. Deja savorul din Niceea a observat aceasta greșală a calendarului Iulian. În anul savorului 325 după Hristos, ecvinocțiul era deja la 21 Martie în loc de 24 cum a fost stabilit de Iuliu Cesar. Acest sabor însă a șters simplaminte diferența fără a lua vre o dispoziție ca să se delature eroarea pentru viitor.

Eroarea s'a îndreptat abia în 1582 prin comisiunea convocată de papa Grigore XIII, după care este numit calendarul Gregorian, când eroarea crescuse deja la 13 zile, așa că ecvinocțiul de primăvară cădea pe 11 Martie.

Spre a nu schimba hotărîrea din Niceea, comisiunea papală a decis ca ecvinocțiul de primăvară să se stabilească pentru ziua de 21 Martie și să se elimineze din luna Octomvrie anul 1582 zece zile, socotindu-se după 4 Oct. numaidacă a doua zi 15 Octomvrie. Pentru delăturarea eroarei în viitor se hotărî durata medie a anului

365 zile, 5 oare, 49 minute, 16 secunde — în loc de 48 minute și 46 secunde.

Prin aceasta corectură 400 ani gregoriani sunt cu trei zile mai scurți ca 400 ani iuliani. De aceea s'a hotărît ca fiecare an comun să aibă 365 zile, anii visecți, tot al patrulea an, 366 zile, dar dintre anii seculari numai aceia să fie visecți, cari se pot diviza cu 400 fără rest, ceilalți să rămână ani comuni.

În Urma acestei orânduiri anii 1700, 1800 și 1900 au rămas ani comuni și prin urmare diferența calendarului Iulian față de cel Gregorian a mai crescut cu trei zile făcând astăzi o diferență de 13 zile.

Dupăce ss. Paști se serbează atât la romano-catoli cât și la ortodoxi în prima Duminecă după prima lună plină ce urmează ecvinocțiului de primăvară, urmează, că ciclul sărbătorilor sff. Paști este în dependent de ziua de 21 Martie în combinația cu luna plină.

Din cele spuse se vede, că deja savorul din Niceea a rectificat calendarul Iulian care astăzi cu ficțiunea celor 13 zile retrograde nu mai este în uz decât la bisericile ortodoxe din Balcani, urmând lumea întreagă calendarul Gregorian.

Cum am arătat, diferențierea are să tot crească spre nu puțină incomodare a vieții particulare, familiare și publice, la care din urmă este oficial introdus calendarul gregorian.

Precum refuzul calendarului gregorian de către biserica ortodoxă nu a avut alt motiv decât că acest calendar a fost întocmit la un ordin papal, tot așa nici menținerea calendarului Iulian nu are alt scop decât menținerea unui echivoc.

După ce însă calendarul Iulian, cum am arătat mai sus, nu este altceva decât un anachronism astronomic și științific, după ce acest calendar nu se menține decât în urma lipsei noastre de educație religioasă și culturală, trebuie să stăruim pentru aplicarea calendarului gregorian și în viața noastră bisericească ca, să putem prăznui sfințele sărbători împreună cu toți frații noștri creștini de pe întreg rotogolul pământului.

Calendar săptămânal.

15—20 Maiu 1932.

15. Dumineca Purtătoarelor de mir. (Ev. d. Marcu 15, 43.) P. Pahomiu † 330.
16. Luui P. Teodor † 368.
17. Marți Ap. Andronic.
18. Miercuri M. Teodot.
19. Joi M. Patrichie.
20. Vineri M. Talaleu.
21. Sâmbătă. Constantin și Elena.